

Olje- og energidepartementet
Akersgata 59
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

18. januar 2018

Klage på tillatelse om bygging av Reipkrokelva kraftverk i Tromsø kommune

Naturvernforbundet (NNV) i Troms er kjent med at NVE har gitt Reipkrokelva kraftverk SUS tillatelse til å bygge Reipkrokelva kraftverk i Tromsø kommune. NNV Troms har tidligere gitt innspill i saken gjennom fellesuttalelsen til Forum for natur og friluftsliv (FNF) Troms. Vi var også delaktige på flere av sluttbefaringene for småkraftpakken for Tromsø og Balsfjord. NNV Troms påklager med dette NVEs tillatelse om bygging av Reipkrokelva kraftverk.

Saken

Saken gjelder tillatelse ved bygging av Reipkrokelva kraftverk i Tromsø kommune. Kraftverket vil ha en installert effekt på 3,0 MW og gi en årlig produksjon på 7,8 GWh. Utbyggingen vil føre til en redusert vannføring på en omtrent 1660 m lang strekning i Reipkrokelva og en 1480 m lang nedgravd rørgate. En lang rekke høringsinstanser har vært kritiske til prosjektet, blant annet Tromsø kommune, Fylkesmannen i Troms, Troms fylkeskommune, Sametinget, reinbeitedistriktet og en rekke frivillige natur- og friluftsansjoner gjennom FNF Troms. Verdier som trekkes fram er særlig friluftsliv, naturmangfold, reindrift og landskap. NNV Troms kan ikke se at disse interessene er tilstrekkelig ivaretatt i vedtaket. Vi stiller også spørsmål ved behovet for å vedta så kontroversielle prosjekter, særlig når fornybarmålene og elsertifikatavtalen i stor grad er nådd.

Begrunnelse for klage

Området rundt Reipkrokelva har åpenbare friluftsverdier i kombinasjon med høy verdi for biologisk mangfold og naturtyper, samt at den samlede belastningen i området er betydelig. Elva har naturtyper med B-verdi (høgstaudeskog) og C-verdi (bekkekløft), viltområde med B-verdi og friluftsområde av lokal verdi. Verdien av friluftsområdet synes også å være større enn hva som framkommer i søknaden og vedtaket. Landskapsmessig vil inngrepet bli svært synlig i et relativt stort område og vil medføre en betydelig negativ konsekvens.

NNV Troms er kjent med at inntaket ble flyttet omtrent 100 meter (10 høydemeter) lengre ned enn i opprinnelig søknad for å unngå unødig store inngrep i en ravine, samt for å lette utførelsen av prosjektet. Det er positivt at dette er forslått. NNV Troms mener det likevel ikke er et tilstrekkelig avbøtende tiltak for å tillate utbygging. NVE har heller ikke inkludert rådene fra fylkesmannen og friluftsansjonene om økt minstevannføring lik de sesongmessige 5-persentilene, dvs. 107 l/s om sommeren og 20 l/s om vinteren. NNV Troms mener det er utilstrekkelig begrunnet at den vedtatte minstevannføringen er nok for å opprettholde naturtype og de biologiske verdiene. I tillegg er ikke landskapsperspektivet vurdert i sammenheng med minstevannføringen.

NNV Troms stiller spørsmål ved NVE sin vurdering av landskapsverdiene. Spesielt vil rørgatetraseen dominere landskapet og være meget godt synlig fra blant annet Sørbotn, E8 og nærliggende tur- og fjellområder. En revevegetering vil ta lang tid og fragmenteringen og inngrepet i landskapet vil erfaringsmessig være synlig lenge.

Dersom det først skal gis konsesjon til småkraftverk, mener NNV Troms at det er fordelaktig å prioritere kraftverk som ligger mer skjult i terrenget, slik som for eksempel Saltdalselva. Selv om sistnevnte også er godt synlig når en kommer opp i høyden.

Hva angår verdiene for bekkekløft, viltområde og naturtyper som høgstaudeskog, skriver NVE at de har «sett påvirkningen fra Reipkrokelva kraftverk i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10.» NNV Troms etterlyser en synliggjøring av de vurderingene NVE har gjort i denne sammenheng, mer enn å påpeke at de er vurdert. At denne vurderingen skal være lett å følge i vedtaket, mener NNV Troms er et krav i Naturmangfoldloven. Vi mener hensynet til samlet belastning er tillagt for lite vekt, og ikke er tilstrekkelig begrunnet. Vi mener hensynet må vektas høyere når den samlede belastningen på disse naturtypene har økt betraktelig i regionen de siste årene.

NVE mener friluftsjnteressene blir tilstrekkelig bevart ved at inntaket flyttes noe ned fra opprinnelig mottak. NNV Troms deler ikke denne oppfatningen. De beskrevne friluftsverdiene og -kvalitetene i området er betydelige. Både reduksjon av vannføring, etablering av rørgate og inntak vil direkte forringe opplevelseskvalitetene knyttet til turstien og pause/rasteplasser nær elva, til tross for en flytting på 100 meter av inntaket. Området er lettgått, lavterskel og tilgjengelig. NNV Troms mener også at områdets potensiale ikke tas i betraktning, verken av søker eller i vedtaket. Det er viktig å drive med framtidrettet arealdisponering og å kunne se de ulike funksjonene til friluftsområdene i et bredere perspektiv. NNV Troms mener Reipkrokelva er nettopp et slikt område hvor verdien vil øke i årene framover. Øvre deler av tiltaket vil også medføre bortfall av et større sammenhengende område med urørt preg, selv om det er i ytterkant.

NNV Troms er for øvrig kritiske til konsekvensene for reindriften og kan ikke se at disse hensyn er tilstrekkelig ivaretatt i vedtaket. NNV Troms synes det er gledelig at Mellomdalen og Smalak ble ivaretatt, blant annet grunnet hensynet til reindriften, men mener i samsvar med fylkesmannen, reinbeitedistriktet og Sametinget at dette området på vestsiden av dalen og E8 er avgjørende å ivareta. Smalakdalen er allerede utbygd, noe som gjør Reipkrokelva særlig viktig å bevare.

Konklusjon

Naturvernforbundet i Troms påklager NVEs tillatelse om bygging av Reipkrokelva kraftverk i Tromsø kommune. Vi mener verdiene for landskap, friluftsliv, naturmangfold og reindrift ikke er tilstrekkelig ivaretatt, samt at vurderingene knyttet til samlet belastning ikke er tilstrekkelig vurdert i tråd med Naturmangfoldloven.

NNV Troms ønsker lykke til i klagebehandlingen, har tillit til at natur- og friluftsjnteressene blir ivaretatt.

For Naturvernforbundet i Troms
Anne-Lise Mortensen
sekretær

Kopi:
Fylkesmannen i Troms
Troms Fylkeskommune
Tromsø kommune